Premoženjska razmerja med zakoncema

Avstrija

1 Ali v tej državi članici obstaja zakonska ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema? Kaj je v njej predvideno?

V avstrijskem pravu obstaja režim ločenega premoženja zakoncev (*Gütertrennung*). Vsak zakonec obdrži premoženje, ki ga je prinesel v zakonsko zvezo, in postane edini lastnik premoženja, ki ga pridobi v času trajanja zakonske zveze (člena 1233 in 1237 avstrijskega civilnega zakonika, *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB). Vsak zakonec je tudi edini upnik svojih dolžnikov in edini dolžnik svojih upnikov.

2 Kako lahko zakonca uredita svoja premoženjska razmerja? Katere so formalne zahteve v tem primeru?

Zakonca lahko s pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema (*Ehepakt*) izbereta drugačen režim od zakonskega. Take pogodbe morajo biti sestavljene v obliki notarske listine, da so veljavne (člen 1 zakona o notarskih listinah, *Notariatsaktsgesetz*).

3 Ali obstajajo omejitve svobode urejanja premoženjskih razmerij med zakoncema?

Zakonca lahko načeloma sama izbereta režim premoženjskih razmerij. Vendar pa se s pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema ne more na primer predvideti popolna vzajemna odpoved preživnini v obstoječi zakonski zvezi.

4 Kakšni so pravni učinki razveze zakonske zveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze na skupno premoženje?

Zakonska „popolna“ ločitev premoženja velja le do razglasitve ničnosti, razveze ali razveljavitve zakonske zveze, ker se takrat izvrši delitev, za katero lastništvo ni odločilno merilo. Prenehanje zakonske zveze temelji na načelu delitve premoženja zakoncev. Razdeli se zakonsko premoženje, torej predmeti, ki sta jih uporabljala oba zakonca, na primer družinski dom, avtomobil ali gospodinjski predmeti, razdelijo pa se tudi zakonski prihranki. Ti vključujejo vse vrste naložb, ki sta jih zakonca zbrala med skupnim življenjem v zakonski zvezi in ki so glede na svojo naravo običajno namenjene unovčenju.

5 Kakšne so posledice smrti enega od zakoncev na premoženjska razmerja med zakoncema?

Če umre eden od zakoncev, ki sta živela v režimu skupnega premoženja (*Gütergemeinschaft*) (v praksi redek), se razdeli skupno premoženje. Neto premoženje, ki ostane po odbitku vseh dolgov, se v skladu z dogovorjenim deležem razdeli med preživelega zakonca in zapuščino pokojnika. V običajnem primeru režima ločenega premoženja (*Gütertrennung*) se zakonski delež, ki ga prejme preživeli zakonec, določi glede na to, kateri sorodniki pokojnika prav tako dedujejo. Preživeli zakonec ima pravico do tretjine zapuščine, če je umrli zakonec zapustil otroke in njihove potomce, oziroma pravico do dveh tretjin zapuščine, če je umrli zakonec zapustil starše, v ostalih primerih pa ima pravico do celotne zapuščine. Zakonec spada med osebe, ki so upravičene do nujnega deleža (*pflichtteilsberechtigte Personen*). Nujni delež, ki pripada zakoncu, je polovica tistega, kar bi zakonec prejel po zakonskem dedovanju.

6 Kateri organ je pristojen za odločanje v zadevi, ki se nanaša na premoženjska razmerja med zakoncema?

V skladu s členom 81 in naslednjimi zakona o zakonski zvezi (*Ehegesetz*) se po razvezi, razveljavitvi ali razglasitvi ničnosti zakonske zveze o premoženju odloča na podlagi sporazuma ali sodne odločbe.

7 Kakšni so učinki premoženjskih razmerij med zakoncema na pravna razmerja med zakoncem in tretjo osebo?

Zakonec načeloma ne more tretjim osebam dodeliti posebnih pravic niti naložiti obveznosti brez soglasja drugega zakonca. Samo v okviru tako imenovanih ključnih pooblastil (*Schlüsselgewalt*) lahko zakonec, ki upravlja skupno gospodinjstvo in nima dohodkov, drugega zakonca zastopa v pravnih poslih vsakodnevnega življenja, ki jih sklene za potrebe skupnega gospodinjstva in ki ne presegajo ravni, ki ustreza življenjskim razmeram zakoncev. To ne velja, če je drugi zakonec tretji osebi sporočil, da ne želi, da ga njegov zakonec zastopa. Če tretja oseba na podlagi okoliščin ne more ugotoviti, da zakonec deluje kot zastopnik, sta oba zakonca solidarno odgovorna.

Režim skupnega premoženja, ki ga zakonca izbereta namesto režima ločenega premoženja, ustvarja samo obveznost v razmerju med zakoncema, v skladu s katero eden od zakoncev ne sme razpolagati s svojim deležem v skupnem premoženju brez soglasja drugega zakonca. Režim skupnega premoženja lahko stvarno učinkuje samo v primeru nepremičnine z vpisom v zemljiško knjigo, in sicer s prepovedjo prodaje in obremenitve (člen 364c ABGB) ali vpisom omejitve v skladu s členom 1236 ABGB, da v času trajanja režima skupnega premoženja nobeden od zakoncev ne sme enostransko razpolagati s svojo polovico oziroma svojim deležem.

8 Kratek opis postopka delitve skupnega premoženja zakoncev v tej državi članici, vključno z ločitvijo, razdelitvijo in likvidacijo.

Delitev premoženja v primeru razveze, razveljavitve ali razglasitve ničnosti zakonske zveze v skladu s členom 81 in naslednjimi zakona o zakonski zvezi ni odvisna od krivde, čeprav se lahko krivda upošteva pri razmisleku o pravičnosti. Premoženje se razdeli na podlagi sporazuma strank ali na podlagi sodne odločbe, ki jo je zahtevala ena od strank. Sicer še naprej velja režim ločenega premoženja, kar pomeni, da vsak zakonec obdrži svoje premoženje. Zahtevek je treba vložiti v enem letu od datuma, ko je sodna odločba o razvezi zakonske zveze postala pravnomočna. Razdeliti je treba zakonsko premoženje in zakonske prihranke. V skladu s členom 82 zakona o zakonski zvezi so iz delitve premoženja izključeni predmeti, ki jih je zakonec prinesel v zakonsko zvezo ali podedoval, predmeti, ki jih je zakoncu podarila tretja oseba, predmeti za osebno uporabo enega od zakoncev ali za opravljanje njegovega poklica, premoženje, ki pripada podjetju, ali deleži v podjetju, če ne gre samo za naložbe.

9 Kateri postopek obstaja za registracijo nepremičnin in kateri dokumenti ali informacije se običajno zahtevajo?

Vlogo za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo je treba vložiti pri okrožnem sodišču, na območju katerega je nepremičnina, ki jo je treba vpisati.

Vlogo je treba vložiti v pisni obliki in vložnik jo mora podpisati. Podpisa načeloma ni treba overiti, razen če je v vlogo vključena izjava o vpisu (*Aufsandungserklärung*).

Vlogi mora biti priložena javna ali zasebna listina z overjenimi podpisi strank, ki vsebuje pravno podlago za pridobitev nepremičnine (npr. prodajna pogodba). Zasebne listine morajo poleg natančnih podatkov o nepremičnini vsebovati tudi izjavo o vpisu.

Izjava o vpisu je izrecna izjava o soglasju za vpis (v zemljiško knjigo) s strani osebe, katere pravica naj bi se omejila, obremenila, prenehala ali prenesla na drugo osebo (v primeru prodajne pogodbe je to prodajalec). Izjavo o vpisu mora overiti sodišče ali notar in podpisati pogodbena stranka. Izjava se lahko predloži tudi kot del vloge za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo. V tem primeru mora podpise na vlogi overiti sodišče ali notar.

Vlogi je treba priložiti tudi potrdilo o izpolnitvi davčnih obveznosti (*steuerrechtliche Unbedenklichkeitsbescheinigung*) v skladu s členom 160 zveznega davčnega zakonika (*Bundesabgabeordnung*). Potrdilo pomeni potrditev davčnega organa, da ni ovir za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo v smislu neplačanih davkov.

Vlogo, ki jo sestavi odvetnik ali notar, je treba vložiti elektronsko. Priloge je treba v tem primeru hraniti v elektronskem arhivu listin. Potrdilo davčnega organa o izpolnitvi davčnih obveznosti se lahko v tem primeru nadomesti z izjavo o samooceni, ki jo sestavi odvetnik ali notar.

Zadnja posodobitev: 05/06/2023
Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.